

دفتر مجلس انصار اللہ بھارت

Office Of The Majlis Ansarullah Bharat

Mohallah Ahmadiyya Qadian-143516, Distt.Gurdaspur (Punjab) INDIA

Mob.9682536974, E-Mail :ansarullah@qadian.in

محله احمدیہ قادیان ۱۴۳۵۱۶ ضلع: گورداسپور (پنجاب)

मुस्लेह माऊद भविष्यवाणी च्या संदर्भात हजरत खलीफतुल मसीह द्वितीय यांच्या काहीं साहित्यिक कामगिरींबद्दल बिगर अहमदी विद्वानांची प्रतिक्रिया

सारांश प्रवचन खुतबा हजरत मिर्जा मसरूर अहमद, मसीहाचे पंचम खलीफा (अल्लाह त्यांचा सहाय्यक असो) दिनांक १७ फेब्रुवारी २०२३, मशिद मुबारक, टिलफर्ड,

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ. مَلِكُ يَوْمِ الدِّينِ. إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ
نَسْتَعِينُ. اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ. صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ.

तशहहूद, तआवुज आणि सुरह अल-फातिहा पठन केल्यानंतर, हुजूर अनवर म्हणाले:

जसे की प्रत्येक अहमदीला माहीत आहे की, जमाअतमध्ये २० फेब्रुवारीचा दिवस मुस्लेह माऊद च्या निमित्ताने स्मरण केला जातो. यानिमित्ताने सर्व जमाअतांमध्ये सम्मेलन होतात. ही भविष्यवाणी, अपेक्षित मसीहाना त्यांच्या घरी एक पुत्राच्या जन्माबद्दल होती, जो असंख्य गुणांने समृद्ध असेल.

हुजूर अनवर यांनी भविष्यवाणी मुस्लेह माऊद चे शब्द प्रस्तूत केले आणि त्यानंतर भविष्यावाणीच्या कालावधीत भविष्यवाणी पूर्ण झाल्याबद्दल थोडक्यात विवरण दिले.

हुजूर अनवर म्हणाले की, यावेळी मी हजरत मुस्लेह माऊद यांच्या काही साहित्यिक आणि विविध कामगिरींचा उल्लेख करेन. पण त्याआधी ही गोष्ट लक्षात असायला हवी की, हजरत मुस्लेह माऊद यांचे बालपण आरोग्याच्या दृष्टीने अत्यंत दुर्बल होते. सांसारिक दृष्टीकोनातून त्यांचे शिक्षण नाही सारखे होते. परंतु परमेश्वराचे हे विधान होते की, तो आंतरिक आणि बाह्य ज्ञानाने व्याप्त असेल, हे त्यांच्या प्रवचनातून आणि भाषणांतून प्रदर्शित होते, ज्याला पाहून एक साधारण व्यक्ति स्तब्ध होऊन जातो. त्यांनी असे लेख लिहिले जे अनन्यसाधारण आहेत आणि बिगर अहमदी देखील त्यांची प्रशंसा करतात. या संदर्भात काहीं उदाहरणे मी आज प्रस्तूत करेन; परंतु त्यापूर्वी हजरत मुस्लेह माऊद यांच्या साहित्यिक कामगिरींचा आढावा संक्षेप रूपात सादर करतो.

त्यांचर भाषणे, व्याख्याने, संदेश आणि निबंध इत्यादींची पुस्तके प्रकाशित झाली आहेत किंवा जवळजवळ पूर्ण होऊन प्रकाशित होण्यास तयार आहेत, जी अनवारूल उलूमच्या रूपात प्रसिद्ध आहे, त्यांचे एकूण ३८ खंड बनतात आणि त्यांची संख्या १४२४ आहे. एकूण पृष्ठे अंदाजे २०३४० असतील. तफसीर-ए कबीर, तफसीर-ए-सगीर आणि इतर तफसीर साहित्याच्या पानांची संख्या २८७३५ आहे. १८०८ शुक्रवारचे प्रवचने, ईद-उल-फित्र वरील ५१ प्रवचने, ईद-उल-अधा वरील ४२ प्रवचने, विवाहावरील १५० प्रवचने, शूरा संबंधात दिलेल्या प्रवचनातील पहिले आणि तिसरे खंड प्रकाशित करण्यात आले आहेत. यात २१३१ पृष्ठे आहेत. सर्व पाने एकत्र ठेवली तर सुमारे पंचाहत्तर हजार पाने होतात.

हुजूर अनवर यांनी संशोधन विभागातर्फे प्रदान करण्यात आलेल्या अहवालानुसार काहीं लेख, भाषणे आणि मजलिस ए इरफान यांचा देखील उल्लेख केला, जे अद्याप प्रकाशित झाले नाहीत. ते म्हणाले की हा एक विपुल ज्ञान संग्रह आहे. यावेळी मी काही त्यांचे साहित्यिक कामगिरी मधील पवित्र कुरआन चा अनुवाद आणि भाष्यबद्दल माहिती आणि लोकांची प्रतिक्रिया सादर करतो. तफसीर-ए-कबीरमध्ये, त्यांनी ५९ सूरांवर भाष्य केले, जे दहा खंडांमध्ये प्रकाशित झाले आहेत. याव्यतिरिक्त त्यांचे अनेक भाष्य (नोट्स) देखील सापडल्या आहेत, ज्यांची संख्या हजारांमध्ये आहे आणि ते देखील पुढे प्रकाशित केले जातील. तफसीर-ए-सगीर च्या स्वरूपात पवित्र कुरआन चे भाषांतर हे त्यांनी साकारलेल्या कामातून एक मोठी देणगी आहे.

हजरत मुस्लेह माऊद यांनी तफसीर सगीरबद्दल एक ठिकाणी म्हटले आहे: माझे मत असे आहे की पवित्र कुरआनच्या आतापर्यंत झालेल्या अनुवादांपैकी कोणत्याही भाषांतरात उर्दू वाक्यरचना आणि अरबी रचनेची इतकी काळजी घेतली गेली नाही. ते म्हणतात की, गेल्या तेराशे वर्षात महान आणि बलवान तरुण झाले आहेत, परंतु अल्लाहने मला जे काम करण्याची संधी दिली आहे ते काम त्यांच्यापैकी कोणीही करू शकले नाही. खरे तर हे काम ईश्वराचे आहे आणि तो ज्याच्याकडून इच्छितो त्याच्याहस्ते करून घेतो.

मग दुसऱ्या ठिकाणी ते म्हणतात: अल्लाहच्या दये आणि कृपेने, पवित्र कुरआनचे संपूर्ण भाषांतर झाले. म्हणजेच अल्हमदुलिल्लाह ते वान्नास पर्यंत तफसीर सगीर सोबत, ज्याला तफसीर कबीराशी जोडून पाहिल्यानंतर स्पष्ट होते की काहीं विषय असे आहेत जे तफसीर कबीर मध्ये देखील प्रस्तुत करण्यात आले नाही.

मग तफसीर-अल-कुरआन इंग्लिश, ही एक महत्त्वाची रचना आहे, ज्याला आम्ही 5 volume Commentary च्या नावाने जाणतो. या भाष्याच्या सुरुवातीला, हजरत मुस्लेह माऊद यांनी लिहिलेली एक अतिशय जाणकार प्रस्तावना देखील आहे, जी इतर धार्मिक ग्रंथांच्या उपस्थितीत पवित्र कुरआनची आवश्यकता आणि पवित्र प्रेषित (स.) यांचे पवित्र जीवन, कुरआन संग्रह आणि कुरआनच्या शिकवणूकींवर विलक्षण टीप आणि युक्तीवाद प्रस्तुत केल्या आहेत. या प्रस्तावनेच्या शेवटी हजरत मुसलेह माऊद यांनी असेही लिहिले आहे की, मला हेही सांगायचे आहे की, मी हजरत नुरूद्दीन प्रथम खलिफा साहेब यांचा विद्यार्थी असल्याने माझ्या व्याख्यानात अनेक विषय आले असतील जे मी त्यांच्याकडून शिकलो. म्हणून, या तफसीरमध्ये, अपेक्षित मसीह ची तफसीर तसेच प्रथम खलीफांची तफसीर आणि माझी तफसीर देखील समाविष्ट आहे आणि सर्वशक्तिमान ईश्वराने अपेक्षित मसीहाला पवित्र आत्म्याने अभिषेक केला होता आणि त्यांना आवश्यक असलेले ज्ञान दिले होते जे या काळासाठी आवश्यक होते; म्हणून, मला आशा आहे की हे भाष्य अनेक आजारी लोकांना बरे करण्यास कारणीभूत ठरेल. अनेक नेत्रहीन त्यातून डोळस होतील. बहिरे ऐकतील, मुके बोलतील, लंगडे आणि अपंग चालतील, आणि अल्लाहचे देवदूत या लेखांना आशीर्वाद देतील आणि ज्या उद्देशासाठी ते प्रकाशित केले जात आहे ते पूर्ण होईल.

तफसीर-ए-कबीरबद्दल अल्लामा नियाज फतेहपुरी म्हणतात: यात संदेह नाही की पवित्र कुरआन च्या भाष्यरचनेत त्यांनी एक विलक्षण आणि अन्नयसाधारण विचारशैली निर्माण केली आहे. आणि ही तफसीर आपल्या प्रकारची पहिली रचना आहे, ज्यामध्ये विवेक आणि लेख यांचा सुरेख संगम पहावयास मिळतो.

मौलाना अब्दुल मजीद दरियाबादी यांनी हजरत मुस्लेह माऊद यांच्या निधनावर लिहिले की, अल्लाह त्यांना कुरआन आणि कुरआनीय शिकवणूकीच्या सार्वत्रिक प्रकाशनासाठी आणि इस्लामच्या सार्वत्रिक प्रचारासाठी केलेल्या प्रयत्नांचे प्रतिफळ देवो.

अखबार इमरोज लाहोर याने तफसीर-ए-सगीरबदल लिहिले आहे की, तफसीर-ए-सगीर सध्या जगात प्रसारित आहे. ही तफसीर अहमदिया जमाअतचे दिवंगत गुरू अल्हाज मिर्झा बशीरुद्दीन महमूद यांच्या प्रयत्नांचे फलित आहे. कुरआनच्या अरबी मजकुराच्या उर्दू भाषांतराबरोबरच अनेक ठिकाणी स्पष्टीकरण देण्यासाठी तळटीप आणि स्पष्टीकरणात्मक नोट्स देण्यात आल्या आहेत. भाषांतर आणि तळटीपांची भाषा अतिशय सोपी आणि सुलभ आहे.

साप्ताहिक कंदीलने १९६६ मध्ये लिहिले की तफसीर सगीरमधील भाषांतर आणि भाष्यांची भाषाशैली अतिशय सामान्य आहे, जेणेकरून बौद्धिक क्षमता असलेल्या प्रत्येक व्यक्तीला त्याचा लाभ घेता येईल. अनुवाद आणि समालोचनातही एक वचनबद्धता आहे की शेवटपर्यंत सर्व अर्थ लक्षात ठेवले आहेत. पवित्र कुराण इतक्या सुंदर स्वरूपात प्रकाशित करणे ही इस्लामची मोठी सेवा आहे.

मग इंग्रजी तफसीर-इ-कुरआनच्या धार्मिक आणि साहित्यिक गुणवत्तेचा युरोपमधील सर्वोच्च विद्वानांवर प्रभाव पडला, त्यांनी त्याची उत्कृष्ट समीक्षा केली. उदाहरणार्थ, प्रसिद्ध विद्वान ए.आर.बरी म्हणतात की, मिर्झा बशीरुद्दीन महमूद अहमद यांनी स्वतः रचलेल्या भाष्याच्या सुरुवातीला एक विस्तृत प्रस्तावना आहे. हे कार्य इस्लामी संशोधनाचे मोठे स्मारक म्हणून मांडले तर अतिशयोक्ती होणार नाही. त्यांच्या लेखणाच्या प्रत्येक टप्प्यावर भाष्य, शब्दकोश आणि संशोधन इत्यादीसाठी अस्सल पुस्तके वापरली गेली आहेत. भाषांतराचे इंग्रजी, त्रुटी-मुक्त आणि अत्यंत अधिकृत आहे. बिगर मुस्लिमांच्या आक्षेपांचे खंडनही करण्यात आलेले आहे.

हजरत मुस्लेह माऊद (र.ज) च्या ज्ञानाचा खजिना जो भाषणाच्या स्वरूपात त्यांनी आमच्या समक्ष ठेवला त्यास बिगर अहमदींनी कसा ग्रहित केला याविषयी 'निजाम-ए-नौ'(नवीन कार्यप्रणाली) नावाचे त्यांचे एक संबोधन आहे. याबाबत इजिप्शियन विद्वान अब्बास महमूद म्हणतात की, जर हा आवाज युरोप आणि अमेरिकेतील इंग्रजी भाषिक समुदायामध्ये, भारतातील लोकांमध्ये आणि पूर्वेकडील लोकांमध्येही पसरला तर त्याचा परिणाम नक्कीच दिसून येईल.

पुढे 'इस्लाम में इख़तेलाफात का आगाज़' हे त्यांचे व्याख्यान आहे. इस्लामच्या इतिहासावर इतके अभ्यासपूर्ण आणि सर्वसमावेशक व्याख्यान होते की महान इतिहासकारही हजरतांच्या समोर शाळेची मुले समजू लागले. सय्यद अब्दुल कादिर साहिब प्रोफेसर इस्लामिया कॉलेज लाहोर म्हणतात की, मला वाटते की असा तर्कसंगत लेख इस्लामिक इतिहासात रस असलेल्या मित्रांनी कधीही पाहिला नसेल.

त्यांचा एक भाषण इस्लामच्या आर्थिक व्यवस्थेशीही संबंधित होता. ते भाषण अडीच तास चालले. हजारो उच्चशिक्षित लोकांनी ऐकले. लाला रामचंद्र मचिंदा वकील लाहोर उच्च न्यायालय म्हणाले की, मला या भाषणाचा खूप फायदा झाला आहे. सुरुवातीला मला समजले आणि ही माझी चूक होती की इस्लामला त्याच्या कायद्यांमध्ये फक्त मुस्लिमांची काळजी आहे, परंतु आज हजरत इमाम जमात अहमदिया यांच्या भाषणातून हे स्पष्ट झाले की इस्लाम सर्व मानवांमध्ये समानतेची शिकवण देतो.

१९२४ मध्ये, जेव्हा हजरत मुस्लेह माऊद युरोपला गेले, तेव्हा ते मध्यांतरात अरब देशांमध्येही थांबले. या संदर्भात “फतह अल-अरब” दमास्कस या वृत्तपत्राने १० ऑगस्ट १९२४ रोजी आपल्या प्रकाशनात लिहिले की खलीफा साहिब वयाच्या चाळीसाव्या वर्षात आहेत. त्यांच्या तोंडावर विस्तीर्ण काळी दाढी आहे, त्यांचे चेहरे गव्हाळ रंगाचा आणि त्यांच्या चेहऱ्यावर वैभव आणि प्रतिष्ठा स्पष्ट पहायला मिळते. तुम्ही जेव्हा त्यांच्या बर्फासारख्या पांढऱ्या पगडीत उभा असताना त्यांच्या चेहऱ्याकडे पाहसाल तेव्हा तुम्हाला खात्री होईल की तुम्ही अशा व्यक्तिसमोर उभे आहेत जो तुम्हाला कळण्यापूर्वीच तुम्हाला चांगले ओळखतो. त्यांच्या चेहऱ्यावर नेहमी स्मित हास्य पहावयास मिळते, जे कधी दृश्यमान असते तर कधी लपलेले असते. त्यांच्या हास्याच्या खाली असलेला अर्थ आणि वैभव पाहिल्यास स्तब्ध व्हाल.

असे अनेक प्रतिक्रिया आहेत. या संदर्भात भरपूर साहित्य जमा करण्यात आले होते; परंतु वेळेमुळे ते सारांश स्वरूपात सादर केले आहे. सर्वशक्तिमान अल्लाह हजरत अपेक्षित मसीह (अ.स.) यांना ज्या गोष्टी भविष्यवाणी च्या माध्यमातून सांगितल्या होत्या, त्या सर्व हजरत मिर्झा बशीरुद्दीन महमूद अहमद साहिब यांच्या व्यक्तिमत्त्वात पूर्ण झाल्या. अल्लाहने त्यांना जे ज्ञान आणि बुद्धी बहाल केली होती, त्याच्याशी सर्वात मोठा विद्वानही स्पर्धा करू शकला नाही. आपण दिलेले साहित्य हा पक्षाचा खजिना आहे. त्यांची प्रकाशित प्रवचने, भाषणे इ. वाचायला हवीत. आता अनुवादाचे कामही सुरू आहे. अल्लाह आम्हाला या ज्ञानाचा लाभ घेण्याची संधी देवो. आमीन

الْحَمْدُ لِلَّهِ! الْحَمْدُ لِلَّهِ مُحَمَّدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ
 أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.
 عِبَادَ اللَّهِ رَحِمَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ
 لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ أذْكُرُوا اللَّهَ يَذْكُرْكُمْ وَادْعُوهُ يُسْتَجِبْ لَكُمْ وَلِذِكْرِ اللَّهِ أَكْبَرُ.